

Зовнішньоекономічна та інвестиційна діяльність Дніпропетровської області

За роки незалежності України підприємства Дніпропетровщини успішно **розширили та урізноманітнили** зовнішньоекономічну та інвестиційну діяльність. Ділова активність і сьогодні має тенденцію до збільшення.

Область стабільно утримує **провідні позиції за обсягом експорту товарів та залученного іноземного капіталу**, поступаючись лише м.Києву:

- кількість країн партнерів для здійснення експортно-імпортних операцій зросла зі 161 до 172 країн;

- обсяги експорту товарів збільшились у 2,7 раза з 2,8 до 7,6 млрд дол. США, імпорту – в 1,3 раза з 3,6 до 4,6 млрд дол. США;

- сальдо зовнішньої торгівлі збільшилось у 4,9 раза від від'ємного 0,8 млрд дол. США до позитивного у 3,0 млрд дол. США;

- ринок послуг стрімко розвивається, експорт збільшився у 2,3 раза до 0,2 млрд дол. США, імпорт – у 3,9 раза до 0,2 млрд дол. США;

- обсяги іноземного капіталу в економіку області збільшились у 13,4 раза зі 0,38 млрд дол. США до 5,1 млрд дол. США.

Змінилась географія ринку збуту вітчизняної продукції, з'явилися нові країни-партнери і це вплинуло на збільшення товарообороту. Розширенню об'євів зовнішньої торгівлі сприяла системна робота уряду та укладені міждержавні домовленості про спрощення торговельних режимів, а також структурна перебудова економіки області.

Поступово зменшувалась питома вага країн СНД, зростав експорт товарів до країн Азії та Європи, питома вага яких збільшилась майже до 50% та 30% відповідно.

Уряд України продовжує курс на досягнення економічної сталості та відновлення зростання, залучення інвестицій у пріоритетні галузі.

Позитивно впливають на ділове середовище державні та інституційні реформи з адаптації законодавства до норм ЄС:

- по легкості ведення бізнесу - Doing Business Україна піднялася на 71 місце;
- рейтинг податкового навантаження - Paying taxes ranking 54 місце.

Сьогодні головні партнери області – Німеччина, Польща, Італія, Індія, Китай, Туреччина, США, Саудівська Аравія, Румунія, Чехія, Болгарія.

Підприємства і компанії області користуються всіма перевагами, які надають:

- гармонізоване законодавство і розширене поле співпраці з ЄС, завдяки асоційованому членству України в Європейському Союзі;
- захист інвестицій в рамках Декларації про міжнародні інвестиції і транснаціональні корпорації, завдяки членству України в OECD;
- світові стандарти торгівлі та механізми врегулювання суперечок завдяки членству України у Світовій організації торгівлі;
- дотримання однакових правил походження товарів і експорту продукції на умовах преференційного походження з використанням системи діагональної кумуляції, завдяки участі України в регіональній конвенції Pan-Euro-Mediterranean;
- спрощений обмін інформацією про продукцію та послуги, в рамках участі України в програмі ЄС COSME;

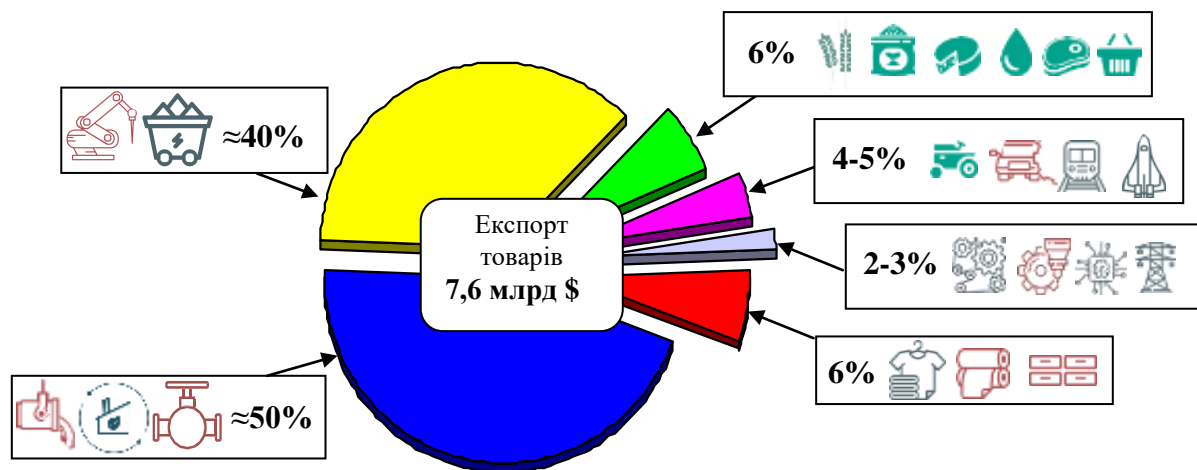

- участь в міжнародних заходах, завдяки безвізовому і спрощеному режиму з боку України для 64 провідних країн світу (ЄС, США, Канада, Японія, Бразилія, Туреччина, Грузія, Казахстан, Корея, Швейцарія, ОАЕ, Катар, Гонконг, Великобританія та ін.);

• доступ до ресурсів для впровадження енергозберігаючих проектів, в рамках членства України в Міжнародному агентстві з поновлюваних джерел енергії (IRENA);

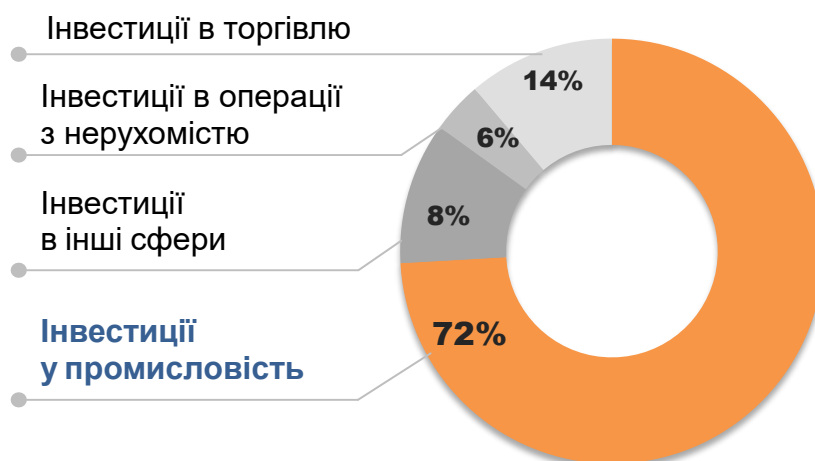
• скасування митних зборів і податків, а також кількісних обмежень у взаємній торгівлі в рамках 17 угод про зону вільної торгівлі України з 46 країнами світу, в тому числі ЄС, ЄАВТ (Європейською асоціацією вільної торгівлі), ГУАМ (регіональне об'єднання чотирьох держав: Грузії, України, Азербайджану та Молдови), Ізраїлем, Канадою та ін. Наступна – Туреччина.

Експортоутворюючими товарами, враховуючи промисловий потенціал та виробничий комплекс області, залишаються: недорогочінні метали та вироби з них (близько 50% (половина) експортних поставок за кордон), мінеральні продукти (майже 40% експорту), продукція агропромислового комплексу (6%), засоби наземного транспорту (4-5%), машини, устаткування та механізми (2-3%).

Область залишається інвестиційно привабливим регіоном для іноземних партнерів, головним чином інвестиційний капітал надходить у промислові підприємства, які працюють як на українському ринку, так і здійснюють поставки за кордон.

Найбільші обсяги іноземних інвестицій вкладається у промисловість (понад 70% загального обсягу), торгівлю (до 14%), операції з нерухомим майном (6%), транспорт, складське господарство, пошта та кур'єрська діяльність (5%). Країни-інвестори: Кіпр, Нідерланди, Німеччина.

Країни ЄС – стратегічний партнер Дніпропетровської області, ринок на який постачається близько 30% обласного експорту товарів, 50% експорту послуг. Від партнерів з країн ЄС надходить понад 90% залучених прямих іноземних інвестицій.

В останні роки стереотип щодо оцінки Дніпропетровщини виключно як промислового регіону змінюється. Про область вже кажуть, як про промислово-аграрний регіон України.

На закордонних ринках споживається як традиційна продукція потужного гірничо-металургійного комплексу області (феросплави, залізорудний концентрат, сталевий прокат, труби, швелери, металеві заготовки), так і машинобудівна та споживчі товари. Агропромисловий комплекс Дніпропетровської області, як і України в цілому, має потенціал для виробництва органічної сільськогосподарської продукції, реалізації її на експорт та внутрішнього споживання.

Литві Дніпропетровщина продає металургійну продукцію, меблі, іграшки, трикотаж і солодоці, купує – полімери та обладнання.

Японський ринок зацікавлений у корисних копалинах, сільськогосподарській продукції та готових харчових продуктах тривалого зберігання (снеки, чіпси, пластівці, консервовані овочі та фрукти, мед, молочна продукція (масло), яйця, цукрові вироби, тютюн тощо) під власним брендом, інгредієнтах для кондитерської та харчової промисловості. На японському ринку вже присутні ПрАТ “Кондитерська фабрика “АВК” м. Дніпро” (АВК, шоколадні вироби), Компанія “Кріоліт Д” (ТМ КЛІМ, солодоці), Агроіндустріальний холдинг МХП (ПрАТ “Оріль-Лідер”, курятина).

Реформа системи контролю безпечності харчової продукції розширила можливості українським підприємцям для виходу на ринок ЄС. Це має сприяти збільшенню експорту до Євросоюзу та загальному покращенню економічного стану нашої області.

ТОВ “Двіпа” з Магдалинівського району Дніпропетровщини більше 15 років вирощує органічні пшеницю, малину, суніцю, полуницю, смородину, кукурудзу, жито, спельту, порічку, насіння щириці (рос. – “амарант”), а зараз щороку відправляє в ЄС 100 тонн

зернових і до 60 тонн ягід. Ця 100% органічна компанія розташована у Національному природному парку на березі Орла та має 150 гектарів сертифікованих органічних родовищ.

Нещодавно компанія почала пропонувати трендовий продукт – сублімовані ягоди, сублімовані йогурти, порошки із ягід та овочів, насіння і масло шириці. З таким асортиментом ТОВ “Двіпа” взяло участь у міжнародній виставці BIOFACH 2020 та викликало інтерес з боку байерів. Вся органічна продукція товариства має сертифікат “Органік стандарт” і реалізується під ТМ Ахімса.

Яскравим прикладом використання переваг, що відкрилися українським агровиробникам після підписання Угоди про асоціацію та запровадження європейських підходів до безпечності та якості харчових продуктів є фермерське господарство “Здравлик” с. Гречане. Налагодивши “равликове” виробництво на принципах НАССР, фермери отримали можливість реалізовувати свою продукцію до країн ЄС.

Плановий обсяг виробництва “Здравлик” – 20 тонн равлика на рік, 95% експортується до країн Прибалтики Балтії. Звідти посередники розповсюджують равликів по Європейському Союзу. Ферма виробляє перероблену продукцію – засолену равликову ікру, що також відповідає стандарту якості ISO 22000. Половину прибутку підприємство направляє на допомогу вимушено переміщеним особам, сприяє розбудові особистого равликового агробізнесу, розвиває село, підтримує громаду.

ТОВ “Сади Дніпра” – одна з найбільших компаній-виробників яблук в Україні. Підприємство займається вирощуванням, зберіганням та продажем яблук під торговою маркою UApple. Засновано в 2016 році, динамічно розвивається та стрімко набирає обертів, щороку територія садів розширюється на 100 гектарів.

Сьогодні підприємство реалізовує свою продукцію в локальні мережі супермаркетів, а також експортує її в країни Європейського Союзу, Азії та Близького Сходу. Команда UApple здобуває знання та переймає досвід щодо вирощування, догляду, зберігання та обробки яблучної продукції у фахівців з Європейського Союзу (Нідерланди).

Разом з тим, обласні компанії інших галузей не втрачають позиції у світових рейтингах та щорічно виробляють для внутрішнього споживання і на експорт спеціалізовану продукцію, надають послуги.

ІНТЕРПАЙП – українська промислова компанія, виробник та провідний експортер безшовних труб і з/д коліс. Продукція компанії постачається у більш ніж 80 країн світу через мережу торговельних офісів на пріоритетних ринках СНД, Близького Сходу,

Північної Америки та Європи. У 2020 році Інтерпайп реалізував 662 тис. т готової продукції, у тому числі – 192 тис. т з/д продукції під брендом K LW. Спеціально для Indian Railways, Інтерпайп розробив покращений дизайн колеса для пасажирського транспорту відповідно до умов експлуатації в Індії, виконує замовлення для національного оператора залізних доріг Германії – компанії Deutsche Bahn.

ПАТ “АрселорМіттал Кривий Ріг” є найбільшим іноземним інвестором та лідером металургійної промисловості як області, так і України. Щорічно “АрселорМіттал Кривий Ріг” виробляє близько 6 мільйонів тонн сталі, понад 80% своєї продукції експортує. Підприємство забезпечує роботою більше 19 тисяч осіб. Спеціалізація виробництва: довгомірний прокат, зокрема, арматура і катанка із звичайних і низьколегованих марок сталі, агломерат, концентрат, кокс, чавун, сталь, сортовий і фасонний прокат під ТМ ArcelorMittal. У 2022 – 2023 роках для реалізації нових інвестиційних проектів та збільшення кількості робочих місць компанія планує інвестувати близько 1 мільярда доларів США в нові проекти з екомодернізації та розвитку виробництва.

Сприятливий інвестиційний і бізнес клімат уже високо оцінили партнери Дніпропетровщини з 62 країн світу. Поряд з іноземними у регіон вкладають і українські інвестори.

Корпорація “Біосфера” запустила найсучасніше в Україні виробництво підгузків. Нова лінія була зібрана та запущена за 7 тижнів в умовах карантину. Загальна сума інвестицій в проєкт складає 7 млн євро.

Побудовано та відкрито ТОВ СП “Нібулон” нового перевантажувального терміналу філія “Зеленодольська” в с. Мар’янське Апостолівського району (загальний обсяг інвестицій 23 млн дол. США).

UFuture ввела в промислову експлуатацію нову сонячну електростанцію “Терслав” на території Обухівської селищної ради Дніпровського району. Інвестиції в проєкт склали близько 15,5 млн євро. Сонячна електростанція із піковою потужністю 20 МВт займає площу 28 га.

Компанія Kadorr Agro Group ввела в експлуатацію елеваторний комплекс ТОВ “Зерно-Агро” в смт Вишневе П’ятихатського району. Обсяг одноразового зберігання в силосах становить 65 тис. тонн.

ТОВ “Екотехнік Широке” (Широківська територіальна громада) побудовано та

введено в експлуатацію сонячну електростанцію, потужністю 7 МВт на площі у 21 га із залученням кредитних коштів ЄБРР на суму 6,9 млн дол. США.

ТОВ “Марцек Дніпропак”, як український підрозділ з 2009 року австрійського поліграфічного холдингу Marzek Etiketten+Packaging GmbH, спеціалізується на виготовленні пакування, етикеток, обгортки для підприємств харчової промисловості (ТМ “Біола”, “Три ведмеда”, “Світоч”, “Геркулес” тощо). У січні 2021 року підприємство успішно пройшло сертифікаційний аудит, відповідно до міжнародної

схеми сертифікації FSSC 22000 v.5, і отримала сертифікат міжнародного сертифікаційного органу TUV SUD.

Дніпропетровщина – один зі світових центрів ракетно-космічного будівництва.

Сьогодні у галузі представлені, як підприємства з багаторічною історією та численними контрактами, а саме – ДП “Конструкторське бюро “Південне” імені М.К.Янгеля”, ДП “ВО Південний машинобудівний завод ім. О.М.Макарова” (КБ “Південне” та Південмаш), так і молоді нещодавно створені амбітні підприємства ТОВ “Файерфлай Аероспейс Україна”, ТОВ “Флайт контроль”.

У співпраці з італійською компанією AVIO S.p.A у 2019 році КБ “Південне” та Південмаш здійснено 3 успішних пуски ракет-носіїв легкого класу Vega з італійським супутником дистанційного зондування Землі PRISMA та 2 ракети-носія “Антарес”. За чанними домовленостями 2021 року на загальну суму майже у 6 млн євро буде додатково поставлено 10 маршових двигунів для ракети-носія “Vega” до 2023 року. До 30 річчя незалежності України інженерами КБ “Південне” проектується унікальний супутник Січ-2-1.

Файерфлай Аероспейс за останні півроку уклала великі контракти на запуск ракети-носія Alpha та поставку приладів в рамках виконання космічної програми NASA. Серед партнерів – Space X для доставки 10 наукових приладів на поверхню Місяця у 2023 році за допомогою місячного посадкового модуля Blue Ghost. Після дебютного запуску ракети-

носія Alpha з космічного стартового комплексу (SLC-2) бази Ванденберг (VSFB) компанія планує залучити додаткові 300 млн дол. США інвестицій до кінця 2021 року.

ТОВ “Міропласт” – один із найбільших виробників ПВХ профілю для вікон і дверей в Україні працює з 2006 року у м. Дніпро, як спільний українсько-турецький інвестиційний проєкт. У 2012 році компанія подвоїла виробничі потужності, а на сьогоднішній день виробництво є одним з найсучасніших та швидкісних у Європі. У 2011 році в компанії упровадили систему менеджменту якості та отримали сертифікат відповідності ДСТУ ISO 9001:2009 (УкрСЕПРО). Протягом 2012 та 2013 років ТОВ “Міропласт” отримало відзнаки “Експортер року в Україні. Компанія входить до ТОП-експортерів Дніпропетровської області, продукція експортується до 13 країн, серед яких країни СНД, Балканські країни, Італія, Південна Корея, Перу.

Незважаючи на кризовий 2020 рік, обсяг українського **ІТ-експорту** вперше перевищив \$5 млрд дол. США та продемонстрував зростання у 20,4% порівняно з 2019 роком. При цьому, за період з 2016 по 2020 рік загальна сума експорту ІТ-послуг перетнула позначку 16 млрд. дол США. Згідно з аналітикою від BRDO (Офіс ефективного регулювання) це вперше, коли експорт ІТ перевищив експорт транспортних послуг та мінеральних продуктів, які традиційно займали вищі позиції.

Клієнтами ІТ-підприємств Дніпропетровської області стали такі великі компанії: American Express, Carnival Cruise Lines, Dow, L’Oreal, Procter&Gamble, Santander, Iron Mountain, Siemens, AMD, AUTODESK, Swissquote та інші.

В області працює відкрита суспільна організація ІТ Dnipro Community, до якої ввійшли Archer Software, DataArt, Luxoft, Sitecore Ukraine, SoftServe, ISD, AMC Bridge, Dinarys, Emergn, Mobindustry, Yalantis, Level Up, Workrocks, WebiNerds, Daxx, iSKY.SOLUTIONS, RubyGarage, LANARS, Comparus, Civity, PF-Service, Pacific NorthWest, HeadWorks, Ciklum, InfoReach, Valtech, Sistema, MCPP Zone, LivePage, EPAM, Dan.IT, Oxygen IT School, Agile, IT STEP University, Pravoe Delo.

ТОВ науково-виробнича компанія “Гойда” виготовляє ігрове обладнання для дитячих майданчиків. Продукція має сертифікат TUV та відповідає вимогам безпеки європейського законодавства. Продукція підприємства експортується до Польщі, Литви, Латвії,

Болгарії, Чехії, Німеччини.

ПАТ “Дніпропетровський стрілочний завод” успішно пройшло сертифікацію відповідно до вимог європейських стандартів EN. Продукцію активно використовують в Азербайджані, Білорусії, Казахстані, Молдові, Туркменістані, Узбекистані, Грузії та інших країнах СНД, а також в Боснії і Герцеговині, Естонії, Латвії, Литві, Іспанії, Туреччині залізничні компанії, морські порти, поромні переправи, рудники і шахти, метрополітени, промислові підприємства, міський електротранспорт.

ПАТ “Прогрес” виготовляє м’які та корпусні меблі на українському ринку з 1995 року, спочатку для українських споживачів та Казахстану, а з 2016 року компанія співпрацює з міжнародною корпорацією Jysk, поставляючи меблеву продукцію в Польщу, Данію, Канаду, Латвію, Білорусь, Молдову. До числа великих замовників входить група компаній XXXLutz з мережею фірмових магазинів в Австрії, Німеччині, Чехії, Словенії, Словаччині, Швейцарії, Литві, Угорщині,

Криворізьке підприємство ПАТ “Надежда”, яка спеціалізується на виробництві дріжджів, налагодило випуск продукції до країн ЄС. На підприємстві запроваджено міжнародні стандарти ЄС ISO серії 14000 та ISO 22000 і встановлено нову лінію для виробництва продукції для країн ЄС за цими стандартами.

Облдержадміністрація реалізовує виважені заходи для розширення торговельно-економічних, науково-технічних та культурних зв’язків з країнами світу, збільшення двостороннього торговельно-економічного обороту та взаємодії вітчизняних та закордонних суб’єктів підприємницької діяльності на регіональному рівні.

Ми розуміємо, що складнощі та випробування підштовхнули бізнес шукати нові ринки збуту власної продукції. Це потребує як вузьких знань та умінь у сфері аудиту та митного регулювання, так і використання дієвих практик для пошуку закордонного партнера та укладання відповідних договорів. Визначальними факторами поліпшення бізнес-клімату, збільшення зовнішньоекономічних операцій в регіоні є прозорі, чіткі і зрозумілі правила взаємин влади та бізнесу.

Перед світовою спільнотою Дніпропетровщина представлена як область з величезними перспективами для розвитку, смарт-регіон, інвестиційно-привабливий та екологічно безпечний, з високотех-нологічними

індустріальним та аграрним комплексами, потужним експортним та освітньо-науковим потенціалом, з європейським рівнем надання послуг.

Щороку область відвідують з офіційними візитами (у “доковідні” 2014 – 2018 роки кількість візитів досягала 100, тобто на кожен 4-5 день року до області приїздила іноземна делегація) представники

міжнародних організацій, журналістів, дипломатичних установ. Це міністри закордонних справ Латвійської, Чеської, Литовської та Ісландської республік; Державний міністр у справах Європи Міністерства закордонних справ Великої Британії; Надзвичайні та Повноважні послы Королівства Нідерланди, Австрійської, Французької, Чеської, Литовської, Польської республік, Угорщини, Японії; Генеральні консули Федеративної Республіки Німеччина та Чеської Республіки у м. Донецьку, Республіки Польща у м. Харкові; представники місії ОБСЄ в Україні, USAID, GIZ, УВКБ ООН, ПРООН, U-LEAD, GIZ, EU4Business тощо.

Збереження інвестиційної привабливості та забезпечення надходження прямих іноземних інвестицій в економіку області здійснюється завдяки:

ефективній та злагодженій роботі регіональних інституцій, спрямованих на підтримку та супровід інвестора: КЗ “Дніпропетровське регіональне інвестиційне агентство” обласної ради, КЗ “Агентство розвитку Дніпра”, місцевих інвестиційних інституцій у містах Павлоград, Нікополь, Кривий Ріг та інших;

роботі Дніпропетровської інвестиційної ради;

підтримці в актуальному стані та постійному оновленню переліку інвестиційних проектів області, направленню їх до дипломатичних установ України за кордоном з метою пошуку потенційних ділових партнерів та інвесторів;

сприянню організації та проведенню бізнес-форумів, ділових зустрічей, семінарів, круглих столів з питань інвестиційної політики, у тому числі з

підготовки інвестиційних проектів за участю представників ділових кіл зарубіжних країн спільно з Дніпропетровською торгово-промисловою палатою.

З метою залучення іноземних інвестицій область веде активне багатостороннє

співробітництво з регіонами країн світу та світовими й регіональними міжнародними організаціями.

Підприємці мають можливість представити власні пропозиції щодо розширення співпраці із закордонними партнерами під час організованих облдержадміністрацією онлайн та офлайн торговельних заходах за участю

іноземних підприємств: виїзного засідання ГО “Міжнародний Трейд-Клуб в Україні”, учасниками якого стали представники Аргентини, Китаю, Польщі, Румунії, Словаччини, Угорщини, представники економічного і торгового відділу Делегації Європейського Союзу; щорічних міжнародних економічних форумів DEF (учасниками цієї масштабної події як у межах Дніпропетровського регіону, так і України в цілому, були представники 800 підприємств) тощо. Підтримується в актуальному стані підрозділ “Експортерам” та “Інвесторам” розділу “Бізнесу” на сайті ОДА, як організаційно-методична допомога.

27 травня 2021 року у м. Дніпро за участі Прем'єр-міністра України Дениса Шмигала відбувся захід “UkraineInvest Talks: Dnipro”, організований урядовим Офісом із залучення та підтримки інвестицій UkraineInvest.

Це перша конференція в рамках серії заходів UkraineInvest Talks, спрямованих на висвітлення інвестиційного потенціалу регіонів України. Зібравши понад 4000 онлайн-учасників з більше ніж 50 країн світу, UkraineInvest Talks слугував інтерактивною платформою для інформування інвестиційної спільноти щодо прогресу реформ і розвитку інвестиційного клімату Східної України. Значну увагу було приділено можливостям для інвесторів у відповідності до Закону про підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями.

31 травня 2021 року на запрошення Правління Європейської Бізнес Асоціації перший заступник голови облдержадміністрації Володимир Орлов взяв участь у виїзному засіданні Правління, де презентував інвестиційний потенціал Дніпропетровщини, а також обговорив такі важливі питання, як розвиток сільського господарства, осучаснення транспортної логістики, оновлення доріг, модернізацію інфраструктури, поліпшення комфорту ведення бізнесу на території області.

8 червня 2021 року у Дніпрі відбулося засідання Палати регіонів Конгресу місцевих та регіональних влад. Його відкрив Президент України Володимир Зеленський. До зустрічі долучилися урядовці, голови обласних рад та обласних державних адміністрацій. Дніпропетровщина була відзначена як флагман з реалізації інвестиційних проектів, зокрема програми “Велике будівництво”.